

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ PRZEPROWADZONEJ W GIMNAZJUM NR 1 IM. POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH W PIŃCZOWIE W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

**EWALUOWANY OBSZAR: KSZTAŁTOWANE SĄ POSTAWY I RESPEKTOWANE
NORMY SPOŁECZNE**

Wprowadzenie

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Gimnazjum im. Powstańców Styczniowych w Pińczowie w roku szkolny 2015/2016. W trakcie ewaluacji w szkole zbierano informacje dotyczące respektowania norm społecznych pochodzące z wielu źródeł:

od uczniów, rodziców, nauczycieli - przy wykorzystaniu różnych metod badawczych.

Badania ankietowe, wśród wszystkich grup respondentów, zostały przeprowadzone od grudnia 2015 do kwietnia 2016 roku. Badania polegały na przeprowadzeniu ankiety wśród odbiorców ewaluacji: uczniów, rodziców nauczycieli. Badaniami objęto 74 - osobową grupę odbiorców ewaluacji w tym: 42 uczniów, 25 rodziców, 7 nauczycieli. Do zebrania danych posłużyły kwestionariusze ankietowe. Wykorzystane w procesie badawczym ankiety zawierały pytania otwarte, zamknięte i półotwarte. Wzory ankiet zamieszczone zostały w załącznikach. Zgromadzony materiał empiryczny został wykorzystany w analizie niniejszego raportu.

Wszyscy badani przed rozpoczęciem badań, byli informowani o celach badań, sposobie wykorzystania ich wyników oraz całkowitej anonimowości uzyskanych informacji.

Podstawowym ograniczeniem, jakie napotkał zespół ewaluacji przeprowadzający badanie, był brak odpowiedzi na poszczególne pytania, jak również zaznaczanie odpowiedzi wykluczających się.

Problemy kluczowe (badawcze) były następujące:

1. Jaki jest poziom respektowania norm społecznych i poczucia bezpieczeństwa w naszej placówce?
2. Jakie zagrożenia zmniejszające poczucie bezpieczeństwa uczniów występują w naszym środowisku szkolnym?
3. Jak reagują nauczyciele i jakie konsekwencje są wyciągane za nieprzestrzeganie lub naruszanie norm społecznych w szkole i zasad bezpieczeństwa?
4. W jakim stopniu są skuteczne podejmowane przez szkołę działania wzmacniające właściwe zachowania i eliminujące zagrożenia?

Metody:

Ankiety

Analiza dokumentów

Rozmowy indywidualne

Analiza ankiet

I Ankieta dla rodziców

Pyt. 1 Czy według Państwa dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?

85 % ankietowanych rodziców stwierdziło, że dzieci czują się w szkole bezpiecznie, tylko 1 rodzic wskazał, że nie oraz 4 rodziców, że trudno powiedzieć

Pyt. 2 Jeżeli są w szkole miejsca, w których czuje się ono mniej bezpiecznie, proszę wskazać je na liście poniżej

2 rodziców uważa, że miejscem mniej bezpiecznym jest korytarz, zdaniem 3, że boisko, 1 rodzic podaje toalety i 2 wskazuje szatnie. 72% rodziców uważa, że w szkole nie ma takich miejsc, w których jego dziecko czułoby się mniej bezpiecznie.

Pyt. 3 Czy Państwa syn/córka zna zasady właściwego zachowania się w szkole?

96 % ankietowanych rodziców stwierdza, że ich dziecko zna zasady właściwego zachowania się w szkole, tylko 2 rodziców uważa, że częściowo.

Pyt. 4 Czy przestrzega tych zasad?

56% rodziców uważa, że jego dziecko przestrzega zasad, a prawie co drugi ankietowany stwierdza, że czasami.

Pyt. 5 Czy zdarzyło się w szkole, że Państwa dziecko:

75 % rodziców uważa, że ich dzieci w szkole nie spotkało nic złego. Co piąty ankietowany uważa, że jego dziecko było obrażane, 1 rodzic - kradzież i zastraszanie oraz 4 rodziców - plotki i oszczerstwa.

Pyt. 6 Jeżeli dziecko było ofiarą przemocy w szkole, to kto był jej sprawcą?

Zdaniem 15% ankietowanych rodziców sprawcą przemocy są rówieśnicy, 2 rodziców uważa, że nauczyciele i 1 rodzic, że osoby obce. 81% rodziców nie wskazało nikogo.

Pyt. 7 Czy zdarzyło się, że na terenie szkoły Państwa dziecko:

- ktoś obrażał, przezywał, ktoś uderzył, doświadczyło przemocy fizycznej, doświadczyło przemocy psychicznej, było szantażowane, zastraszane, okradzione, ktoś rozpowszechniał plotki, nie było takich sytuacji

3 rodziców przyznało, że ich dziecko na terenie szkoły było obrażane przez innych, pozostali rodzice stwierdzili, że takie wydarzenia nie miały miejsca.

Pyt. 8 Czy Państwa dziecko było świadkiem zdarzenia, kiedy ktoś na terenie szkoły?

Rodzice uważają, że ich dziecko było świadkiem jak ktoś obrażał (28%), używał przemocy (3%), szantażował (5%), rozpowszechniał plotki (3%). 68% rodziców uważa, że żadne z tych wydarzeń nie miały miejsca.

Pyt. 9 Czy w szkole są podejmowane działania, mające na celu eliminowanie zagrożeń?

Co drugi rodzic uważa, że szkoła podejmuje działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń, ale 35 % rodziców nie umiało wskazać, jakie są to działania. Działania jakie wskazywali rodzice to: rozmowa z uczniem i rodzicem, organizowanie spotkań z przedstawicielami policji, pogadanki pedagoga, lekcje wychowawcze, dyżury nauczycieli na przerwach, rozmowa z wychowawcą, dyrektorem. Zdaniem 3 rodziców szkoła nie podejmuje żadnych działań.

Pyt. 10 Czy podejmowane działania przynoszą efekty?

66% rodziców uważa, że podejmowane przez szkołę działania przynoszą efekty, a tylko 3 rodziców, że nie. 28% rodziców nie odpowiedziało na to pytanie.

Pyt. 11 Czy znają Państwo dokumentację szkolną dotyczącą praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych?

95% rodziców zna dokumentację szkolną dotyczącą praw i obowiązków ucznia.

Pyt. 12 W jaki sposób zapoznali się Państwo z tą dokumentacją?

Z dokumentacją szkolną rodzice zostali zapoznani przez wychowawcę (88%), innych nauczycieli /pedagoga (11%), dowiedzieli się od innych rodziców (2%).

Pyt. 13 Która z postaw, państwem zdania dominuje w szkole?

79% rodziców uważa, że w szkole dominuje koleżeństwo, obojętność (23%), agresja (4%).

II Ankieta dla uczniów

Pyt 1. Czy znasz zasady właściwego zachowania się w szkole?

82% uczniów uważa, że zna zasady właściwego zachowania się w szkole, tylko 18%, że częściowo.

Pyt 2. Czy przestrzegasz tych zasad?

Zasad przestrzega zawsze 41% uczniów, czasami 56%, nigdy 2%

Pyt 3. Czy w szkole czujesz się bezpiecznie ?

83% uczniów w szkole czuje się bezpiecznie.

Pyt. 4 Oceń swoje poczucie bezpieczeństwa. Zaznacz na wykresie, w skali od 1 do 5, gdzie 5 – oznacza, że czujesz się bardzo bezpiecznie, a 1 – oznacza, że masz poczucie zagrożenia.

Pyt.5 Jeżeli są w szkole miejsca, w których czujesz się mniej bezpieczny(a), wskaż je na liście poniżej?

klasa

korytarz

boisko

toalety

szatnia

inne

Uczniowie najczęściej wskazywali boisko (19%), korytarz (18%), klasa (6%), szatnia (18%), toalety (8%). 45 uczniów nie wskazało żadnych miejsc.

Pyt. 6 Czy zdarzyło się w szkole, że:

Według uczniów 66% zostało obrażonych, 16% uderzonych, 13% zastraszonych, 10% okradzionych, 30% oczernianych. 31% uczniów uważa, że nie było takich sytuacji.

Pyt. 7 Kto jest sprawcą wyżej wymienionych zachowań?

Uczniowie jako sprawców wskazują: swoich kolegów 68%, osoby obce 11%, personel 2%, nauczycieli 4%.

Pyt. 8 Czy zdarzyło się na terenie szkoły:

obrażanie, przezywanie

uderzenie

zastraszanie, szantażowanie

kradzież

plotki i oszczerstwa

przemoc fizyczna

przemoc psychiczna

nie było takich sytuacji

Uczniowie przyznali się, że na terenie szkoły obraziło innych 46%, użyło przemocy fizycznej 21%, ukradło 1%. Zdaniem 47% uczniów żadne z tych wydarzeń nie miało miejsca.

Pyt. 9 Czy byłeś świadkiem zdarzenia, że ktoś na terenie szkoły:

Uczniowie stwierdzili, że byli świadkiem jak ktoś obrażał innych 78%, używał przemocy fizycznej 39%, szantażował 10%, wymuszał pieniądze 3%, ukradł 9%, rozpowszechniał plotki 25%. Według 23% uczniów nie było takich sytuacji.

Pyt. 10 Czy w szkole są podejmowane działania, mające na celu eliminowanie takich zagrożeń.

56% uczniów twierdzi, że szkoła podejmuje działania mające na celu eliminowanie takich zagrożeń, co drugi uczeń uważa, że nie. Działania jakie wskazywali uczniowie to: rozmowa z wychowawcą, pedagogiem, dyrektorem szkoły, wzywaniem rodziców, uwagi, spotkania z policjantem, warsztaty profilaktyczne.

Pyt. 11 Czy podejmowane działania przynoszą efekt?

Według 52% uczniów podejmowane działania przynoszą zamierzone efekty, 34% uczniów uważa, że nie.

Pyt. 12 Czy znasz prawa i obowiązki ucznia swojej szkoły?

94% uczniów zna swoje prawa i obowiązki, tylko 4 uczniów nie.

Pyt. 13 Czy przestrzegasz norm zachowania obowiązujących w szkole?

84% uczniów twierdzi, że przestrzega norm zachowania obowiązujących w szkole, tylko 15%, że nie.

Pyt. 14 W jaki sposób poznała/eś swoje prawa i obowiązki?

O swoich prawach uczniowie dowiedzieli się od wychowawcy 93%, od uczniów 3%, od innych nauczycieli/pedagoga 18%, w inny sposób 5%.

Pyt. 15 Jakich zachowań oczekuje się od Ciebie w szkole? Wymień co najmniej 3.

67% uczniów wskazało jakich zachowań oczekuje od nich szkoła np.: koleżeństwa, pracy zespołowej, uważania, aktywności, dobrego zachowania, kultury, nie przytulania się, nie używania wulgaryzmów, zmiennego obuwia, szacunku do innych, odrabiania prac domowych, uczenia się, nie palić, nie pić, pomagać innym uczniom, wypełniać swoje obowiązki, chodzenia do szkoły, nie używać przemocy wobec innych, przestrzegania statutu szkoły i regulaminów klas, sumienności, dobrych wyników w nauce

Pyt. 16 Która z postaw, Twoim zdaniem, dominuje w szkole?

Według uczniów w szkole dominuje postawa koleżeństwa 64%, obojętności 33%, agresji 3%.

III Ankieta dla nauczycieli

1. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w szkole?

Tak – 100 %

Nie – 0%

2. Prosimy ocenić swoje poczucie bezpieczeństwa, poprzez zaznaczenie na wykresie, w skali od 1 do 5, gdzie 5 – oznacza, że czuje się Pan/Pani bardzo bezpiecznie, a 1 – oznacza poczucie zagrożenia.

3. Czy zetknął/ęła się Pan/Pani w szkole z przejawami agresji fizycznej lub psychicznej w stosunku do siebie?

tak, ze strony uczniów – 12 %

tak, ze strony nauczycieli – 4%

tak, ze strony personelu szkoły - 0

tak, ze strony innych osób – 0%

nie – 84%

4. Czy Pana/Pani zdaniem uczniowie przestrzegają norm społecznych obowiązujących w szkole?

Tak – 77%

Nie – 23%

5. Jakie normy społeczne nie są, Pana/Pani zdaniem, respektowane w naszym gimnazjum?

Nauczyciele wskazywali:

- normy prawne - nieprzestrzeganie obowiązku i praw ucznia, wagary, palenie papierosów,
- normy moralne - brak prawdomówności ze strony uczniów,
- normy obyczajowe – wulgarne słownictwo, brak kultury słowa, kultury osobistej, aroganckie zachowanie, brak obuwia zmiennego

6. Jak reaguje Pan/Pani na nie respektowanie norm społecznych przez uczniów?

Nauczyciele wskazywali: rozmowa wychowawcza z uczniem, upomnienie, rozmowa z rodzicem, powiadomienie wychowawcy, pedagoga, dyrektora, wpisem uwagi do dziennika, stosowanie kar, pogadanki, prelekcje, przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat zachowania, wskazywanie konsekwencji tych zachowań.

7. Czy w szkole diagnozuje się zachowanie uczniów?

tak, diagnozę przeprowadza wychowawca klasy – 93%

tak, diagnozę przeprowadza pedagog szkolny – 71%

tak, diagnozę przeprowadza każdy nauczyciel – 64%

nie - 0

8. Jeżeli w szkole przeprowadza się diagnozę zachowania uczniów, to w jaki sposób wykorzystywane są wyniki tej diagnozy?

Nauczyciele wskazywali, że wyniki diagnozy wykorzystuje się do:

- informowania rodziców o zachowaniu ucznia,
- tworzenia i modyfikowania programów wychowawczych klas,
- modyfikowania programu wychowawczego szkoły i profilaktycznego

9. Czy w szkole podejmowane są działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

Wszyscy nauczyciele stwierdzili, że szkoła podejmuje działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Do działań tych należy:

- realizacja programu wychowawczego i profilaktyki
- lekcje wychowawcze,
- rozmowy z pedagogiem,
- spektakle profilaktyczne,
- integracja zespołu,
- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- prelekcje dla rodziców, współpraca z rodzicami,
- promowanie i nagradzanie pozytywnych zachowań,
- współpraca z policją, sądem i kuratorami rodzinnymi

10. Czy podejmowane przez szkołę działania przynoszą pożądany efekt wychowawczy?

Tak – 63%

Nie – 37%

11. Co zdaniem Pana/Pani, może zrobić szkoła – nauczyciele, personel i rodzice, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej?

Według nauczycieli aby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa szkole należy:

- zwiększyć współpracę rodziców z nauczycielami,
- konsekwentnie przestrzegać ustalonych zasad,
- aktywnie pełnić dyżury na przerwach,
- zdecydowanie reagować na zachowania niepożądane ze strony uczniów.

12. Czy uczniowie zostali zapoznani z dokumentami wewnątrzszkolnymi (statut, program wychowawczy, program profilaktyczny)

tak – 100%

nie – 0

PODSUMOWANIE

Szkoła jest miejscem bezpiecznym. Poświadczają to wyniki we wszystkich grupach badanych. Uczniowie – 83%, Rodzice – 85% i Nauczyciele – 100%. Szkoła jasno formułuje obowiązujące w niej normy, a nauczyciele dokładają wszelkich starań, aby wpoić uczniom obowiązujące zasady życia społecznego. Uczniowie potrafią określić normy społeczne, właściwe zachowania, znają konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych zasad. Uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Informacje te uzyskują na lekcjach wychowawczych, podczas rozmów indywidualnych, na zajęciach lekcyjnych i z pedagogiem szkolnym.

Uczniowie i rodzice wiedzą jakie dokumenty wewnętrzne regulują zasady zachowania i bezpieczeństwa obowiązujące w szkole. Rodzice i uczniowie zostali zapoznani z dokumentami szkolnymi regulującymi kwestie praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych przez wychowawcę klasy.

W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów i wykorzystuje się wyniki tej diagnozy do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej np. poprzez rozmowy z uczniami, wybór tematów w ramach godzin wychowawczych, indywidualną pracę z uczniem, rozwiązywanie problemów w klasie, systematyczne ocenianie zachowania i współpracę z rodzicami. Wyniki diagnozy wykorzystuje się do opracowywania programów: wychowawczego, profilaktycznego oraz programów wychowawczych klas.

Podjęmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

Nauczyciele reagują na niewłaściwe zachowania uczniów stosując upomnienie ustne, rozmowę z rodzicami, upomnienie (uwaga) pisemna, ocenę z zachowania, rozmowę dyscyplinującą z wychowawcą, pedagogiem, dyrektorem.

Pozytywne, pożądane zachowania dzieci są dostrzegane i chwalone przez nauczycieli, poprzez wpisywanie pochwał, stosowanie nagród.

Uczniowie angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw np. poprzez pracę w samorządzie uczniowskim, udział w zawodach sportowych, konkursach oraz akcjach charytatywnych.

Szkoła posiada wewnętrzne regulaminy dotyczące bezpieczeństwa. Regulaminy i procedury dotyczące bezpieczeństwa dzieci w szkole oraz podczas wyjść i wycieczek zostały omówione. Statut szkoły dokładnie omawia zasady oceniania zachowania oraz prawa i obowiązki ucznia.

Uczniowie i nauczyciele spotykają się z agresją słowną, psychiczną i fizyczną. 75% rodziców i 31% uczniów deklaruje, że nie spotkało się z żadną formą agresji. Wśród pozostałych uczniów 66% deklaruje, że spotkało się z agresją słowną, a 16% z fizyczną. Najczęściej na zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa wpływa obgadywanie, obrażanie, rozpowszechnianie plotek i oszczerstw, zastraszanie. Największym źródłem zagrożenia są koledzy i koleżanki

(zdaniem 68% uczniów, 15% rodziców) 31% ankietowanych uczniów twierdzi, że nikt im nie zagraża.

Zdaniem 81% ankietowanych rodziców i 52% ankietowanych uczniów w szkole nie ma miejsc, w których dziecko czułoby się mniej bezpiecznie. Pozostali uczniowie najczęściej wskazywali boisko (19%), korytarz (18%), klasa (6%), szatnia (16%), toalety (8%)

WNIOSKI OGÓLNE:

Na podstawie analizy wyników i wniosków z przeprowadzonych badań sformułowano odpowiedzi na pytania kluczowe w formie mocnych i słabych stron oraz rekomendacje do dalszej pracy i propozycje do planu działań:

MOCNE STRONY

- Uczniowie i pracownicy szkoły czują się w szkole bezpiecznie. Szkoła jasno formułuje obowiązujące w niej normy, a nauczyciele i pracownicy szkoły dokładają wszelkich starań, aby wpoić uczniom obowiązujące zasady życia społecznego.
- Dzieci rozumieją i potrafią określić normy społeczne, właściwe zachowania, znają konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych zasad. Uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Informacje te uzyskują na lekcjach wychowawczych, podczas rozmów indywidualnych, na zajęciach lekcyjnych i z pedagogiem szkolnym.
- Uczniowie wiedzą jakie dokumenty wewnątrzszkolne regulują zasady zachowania i bezpieczeństwa obowiązujące w szkole.
- W szkole nie dochodzi do rażącego naruszania norm. Jednocześnie sami uczniowie dostrzegają potrzebę podniesienia stopnia kultury osobistej swoich kolegów i koleżanek, szczególnie w czasie przerw na korytarzach szkolnych.
- W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów i wykorzystuje się wyniki tej diagnozy do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej np. poprzez rozmowy z uczniami, wybór tematów w ramach godzin wychowawczych, nowelizację zapisów Statutu szkoły, indywidualną pracę z uczniem, rozwiązywanie problemów w klasie, systematyczne ocenianie zachowania i współpracę z rodzicami.
- Podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Zdrowe i bezpieczne funkcjonowanie uczniów w szkole zapewniają m.in. dyżury nauczycieli, dyżury uczniów podczas przerw, spotkania z przedstawicielami różnych instytucji (sąd, policja), udział w projekcie „Bezpieczna szkoła, bezpieczny uczeń”, prelekcje na temat bezpiecznego spędzania wolnego czasu podczas wakacji.

- Pozytywne, pożądane zachowania dzieci są dostrzegane i chwalone przez nauczycieli np. poprzez: wpisy w Zeszycie Uwag, udzielanie Pochwały Wychowawcy lub Pochwały Dyrektora szkoły.
- Nauczyciele realizują zagadnienia bezpieczeństwa w różnych formach, najczęstszą są zajęcia lekcyjne, współpraca z instytucjami zajmującymi się bezpieczeństwem (np. policja, straż pożarna).
- Szkoła duże znaczenie przywiązuje do integracji uczniów, w tym celu organizowane są wspólne wycieczki i wyjścia szkolne, wyjazdy na Zieloną Szkołę, zabawy, imprezy szkolne, turnieje czy współzawodnictwo sportowe klas. Uczniowie biorą czynny udział w różnych programach i projektach edukacyjnych.
- W celu promowania aktywnej postawy ucznia organizowany jest plebiscyt "Gentelmen i dama roku", w którym nagradza się aktywnych i prezentujących wysoką kulturę osobistą uczniów. Uczniowie angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw np. poprzez pracę w samorządzie uczniowskim, udział w zawodach sportowych, konkursach oraz akcjach charytatywnych.
- Zdaniem większości rodziców nauczyciele wnikliwie obserwują zachowania i postawy uczniów, szybko reagują na niepożądane zachowania uczniów, odwołują się do ustalonych zasad, rozmawiają z rodzicami, szukając rozwiązania problemu. Szkoła wspiera rodziców we wpajaniu i egzekwowaniu zasad bezpieczeństwa oraz norm społecznych. Informacje, które rodzice otrzymują na temat rozwoju swojego dziecka, są pomocne w wychowaniu.
- Rodzice mają możliwość dzielenia się z nauczycielami swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu wychowania.
- Szkoła posiada wewnętrzne regulaminy dotyczące bezpieczeństwa. Regulaminy i procedury dotyczące bezpieczeństwa dzieci w szkole oraz podczas wyjść i wycieczek zostały omówione i są na bieżąco nowelizowane. Statut szkoły dokładnie omawia zasady oceniania zachowania oraz prawa i obowiązki ucznia.
- Rodzice zostali zapoznani z dokumentami szkolnymi regulującymi kwestie praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych przez wychowawcę klasy lub pozyskali takie informacje ze strony internetowej szkoły.

SŁABE STRONY

- ponad 60% uczniów doświadczyło ze strony innych uczniów różnego rodzaju niewłaściwych zachowań, mających charakter najczęściej agresji słownej, rzadziej fizycznej. 13% uczniów informuje o tym, że bywają sytuacje, kiedy czują się zagrożeni. Uczniowie najczęściej doświadczają: przezywania, obgadywania, popychania, wyśmiewania i rozpowszechniania plotek, oszczerstw również przez Internet.
- 20 % uczniów ma trudności z wymienieniem swoich praw i obowiązków. Uczniowie mylą prawa z obowiązkami, a obowiązki z prawami.
- Normy, z przestrzeganiem których uczniowie mają problem to: umiejętność współpracy w grupie, przewidywanie skutków swojego zachowania, punktualność, prawdomówność, przestrzeganie terminów, kulturalne zachowanie wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz wobec kolegów.
- Miejsca, w których najczęściej dochodzi do niewłaściwych zachowań to głównie: toalety, korytarz szkolny, szatnie, wejście przed szkołą, boiska sportowe
- Rodzice uczniów coraz rzadziej stają się źródłem informacji na temat norm społecznych obowiązujących w szkole- wskazywało na nich 29% uczniów.
- Nauczyciele spotykają się z przejawami niekulturalnego zachowania ze strony uczniów.
- Średnia ocena współpracy rodziców z nauczycielem.
- Około 50% nauczycieli nie podało działań, które podejmują, aby zachęcić rodziców do aktywnej współpracy.
- Niewielka grupa rodziców wskazuje potrzebę ożywienia współpracy między nimi a szkołą.

REKOMENDACJE DO DALSZEJ PRACY I PROPOZYCJE DO PLANU DZIAŁAŃ

- Przy omawianiu praw i obowiązków ucznia podczas zajęć godziny wychowawczej należy upewnić się, czy uczniowie dobrze rozróżniają swoje prawa od obowiązków oraz rozumieją, jakie są ich prawa, a co należy do ich obowiązków.
- Można bardziej zaangażować uczniów we współtworzenie z nauczycielami regulaminów i zasad zachowania oraz zachęcać ich, aby stali się pomysłodawcami spotkań z osobami, które są dla nich autorytetem.
- Zebrać pomysły SU na działania służące zdyscyplinowaniu uczniów podczas zajęć lekcyjnych.
- Normy społeczne z przestrzeganiem których uczniowie mają problem lub zauważają ich łamanie przez innych uczniów powielają się; są to: umiejętność współpracy w grupie,

przewidywanie skutków własnych zachowań, kulturalne zachowanie wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz wobec kolegów, punktualność, prawdomówność.

W związku z tym należy zintensyfikować działania ukierunkowane na: ćwiczenia umiejętności pracy w grupie, kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne postępowanie, wpajanie zasad poszanowania własnej godności i własności oraz przestrzegania przepisów BHP. Podczas zajęć godziny wychowawczej częściej wykorzystywać gry i zabawy integrujące zespół klasowy.

- Nadal przeprowadzać rozmowy z uczniami na temat kulturalnego zachowania wobec innych, wskazać sposoby radzenia sobie z agresją, podkreślać, iż przemoc słowna jest tak samo karana jak przemoc fizyczna i przypominać o konsekwencjach takiego postępowania, informować o odpowiedzialności prawnej za rozpowszechnianie oszczerstw w Internecie.
- Częściej kontrolować toalety podczas dyżurów na przerwach. W ramach dyżurów podczas przerw wyznaczyć uczniów do pełnienia dyżuru w pobliżu toalet.
- Zwrócić uwagę na to, czy podejmowane działania zachęcające rodziców do współpracy, są efektywne.
- Podczas zebrań należy przypomnieć rodzicom, że głównym źródłem informacji o normach społecznych obowiązujących w szkole powinno być środowisko rodzinne ucznia.
- Należy zawsze i konsekwentnie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów, przejawy przemocy, agresji.
- Współpraca szkoły z rodzicami - należy zmobilizować rodziców do częstych kontaktów ze szkołą, szczególnie rodziców uczniów stwarzających problemy (nierespektowanie norm społecznych, zagrożenie bezpieczeństwa).
- stałe przypominanie zasad obowiązujących w szkole i mobilizowanie uczniów do ich przestrzegania – poprzez nagradzanie właściwie zachowujących się osób.
- Stworzyć kodeks postępowania wobec agresora.

WNIOSKI

1. Nasza szkoła jest miejscem bezpiecznym. Zdarzają się jednak akty przemocy fizycznej i psychicznej, której najczęstszym źródłem są koledzy i koleżanki.
2. Normy społeczne są respektowane, jednak należy pracować nad podwyższeniem poziomu kultury osobistej i szacunku dla innych u naszych uczniów.
3. Nauczyciele reagują na nieprzestrzeganie zasad przez uczniów.
4. Szkoła podejmuje działania wychowawcze.

5. Dokumentacja szkolna tj. Statut Szkoły, Program Wychowawczy i Profilaktyki w prawidłowy sposób uwzględnia potrzeby uczniów oraz reguluje ich postawy i zachowania poprzez zastosowanie odpowiedniego systemu kar i nagród.

6. Szkoła, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej, powinna kontynuować dotychczasowe działania wychowawcze oraz podejmować nowe działania przynoszące pożądany efekt wychowawczy.

ZAŁĄCZNIKI

ANKIETA DLA UCZNIÓW

Chcemy dowiedzieć się, jakie są Twoje opinie na temat respektowania norm społecznych w szkole. Ankieta jest anonimowa – wyniki będą opracowane wyłącznie zbiorczo, prosimy więc o zaznaczenie odpowiedzi, które w pełni wyrażają Twoje poglądy.

1. Czy znasz zasady właściwego zachowania się w szkole?

tak nie częściowo

2. Czy przestrzegasz tych zasad?

zawsze

czasami

nigdy

3. Czy w szkole czujesz się bezpiecznie ?

tak nie

4. Oceń swoje poczucie bezpieczeństwa. Zaznacz na wykresie, w skali od 1 do 5, gdzie 5 – oznacza, że czujesz się bardzo bezpiecznie, a 1 – oznacza, że masz poczucie zagrożenia.

1

2

3

4

5

5. Jeżeli są w szkole miejsca, w których czujesz się mniej bezpieczny(a), wskaż je na liście poniżej? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

klasa

korytarz

boisko

toalety

szatnia

inne (jakie?).....

6. Czy zdarzyło się w szkole, że : (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- ktoś Cię obrażał, przezywał
- ktoś Cię uderzył
- byłeś zastraszany, szantażowany
- ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze
- ktoś rozpowszechniał plotki i oszczerstwa o Tobie (również poprzez sms-y lub internet)
- doświadczyłeś innych form przemocy fizycznej (wpisz, jaka to była przemoc).....
.....
- doświadczyłeś innych form przemocy psychicznej (wpisz, jaka to była przemoc).....
.....
- nie spotkały Cię wymienione sytuacje

7.Kto jest sprawcą wyżej wymienionych zachowań?

- inni uczniowie
- osoby obce w szkole
- personel szkoły
- nauczyciele

8. Czy zdarzyło się, że na terenie szkoły: (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- obraziłeś kogoś, przezywałeś
- użyłeś wobec kogoś przemocy fizycznej (jakiej?).....
.....
- szantażowałeś kogoś, zastraszałeś
- wymuszałeś pieniądze
- ukradłeś coś komuś
- rozpowszechniałeś plotki i oszczerstwa o kimś (również poprzez sms-y lub Internet)
- żadne z tych wydarzeń nie miały miejsca

9. Czy byłeś świadkiem zdarzenia, że ktoś na terenie szkoły:

(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

obraził kogoś, przezywał

używał wobec kogoś przemocy fizycznej

(jakiej?).....
.....

szantażował kogoś, zastraszał

wymuszał pieniądze

ukradł coś komuś

rozpowszechniał plotki i oszczerstwa o kimś (również poprzez sms-y lub internet

żadne z tych wydarzeń nie miały miejsca

10. Czy w szkole są podejmowane działania, mające na celu eliminowanie takich zagrożeń

tak(jakie?).....
.....

nie

11. Czy podejmowane działania przynoszą efekt?

tak nie

12. Czy znasz prawa i obowiązki ucznia swojej szkoły?

13. Czy przestrzegasz norm zachowania obowiązujących w szkole?

14. W jaki sposób poznała/eś swoje prawa i obowiązki? em się od wychowawcy na lekcji

15. Jakich zachowań oczekuje się od Ciebie w szkole? Wymień co najmniej 3.

.....
.....
.....
.....

16. Która z postaw, Twoim zdaniem, dominuje w szkole?

koleżeństwo

obojętność

agresja

ANKIETA DLA RODZICÓW

Celem ankiety jest pozyskanie Państwa opinii, które pomogą ocenić stan bezpieczeństwa w szkole. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki będą opracowane zbiorczo. Uzyskane informacje służą do doskonalenia pracy szkoły.

Dziękujemy za zrozumienie i pomoc.

1. Czy Państwa dziecko czuje się w szkole bezpiecznie ?

- tak
- nie
- trudno powiedzieć

2. Jeżeli są w szkole miejsca, w których czuje się ono mniej bezpiecznie, proszę wskazać je na liście poniżej? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- klasa
- korytarz
- boisko
- toalety
- szatnia
- inne (jakie?).....
- nie ma takich miejsc

3. Czy Państwa syn/córka zna zasady właściwego zachowania się w szkole?

- tak
- nie
- częściowo

4. Czy przestrzega tych zasad?

- zawsze
- czasami
- nigdy

5. Czy zdarzyło się w szkole, że Państwa dziecko :

(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- ktoś obrażał, przezywał
- ktoś uderzył
- było zastraszane, szantażowane
- było okradzione
- ktoś rozpowszechniał plotki i oszczerstwa o nim (również poprzez sms-y lub internet)
- doświadczyło innych form przemocy fizycznej (proszę wpisać jakiej)
-
- doświadczyło innych form przemocy psychicznej (proszę wpisać jakiej)
-
- nie spotkały żadne wymienione sytuacje

6. Jeśli dziecko było ofiarą przemocy w szkole, to kto był jej sprawcą :

(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- rówieśnik, rówieśnica
- nauczyciele
- pracownicy szkoły
- osoba spoza szkoły

7. Czy zdarzyło się, że na terenie szkoły Państwa dziecko :

(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- obraziło kogoś, przezywało
- użyło wobec kogoś przemocy fizycznej (jakiej?).....
- szantażowało kogoś, zastraszalo
- wymuszało pieniądze
- ukradło coś komuś
- rozpowszechniało plotki i oszczerstwa o kimś (również poprzez sms-y lub internet)
- żadne z tych wydarzeń nie miały miejsca

8. Czy Państwa dziecko było świadkiem zdarzenia, kiedy ktoś na terenie szkoły

(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- obraził kogoś, przezywał
- używał wobec kogoś przemocy fizycznej (jakiej?)

.....

- szantażował kogoś, zastraszał
- wymuszał pieniądze
- ukradł coś komuś
- rozpowszechniał plotki i oszczerstwa o kims (również poprzez sms-y lub internet)
- żadne z tych wydarzeń nie miały miejsca

9. Czy w szkole są podejmowane działania, mające na celu eliminowanie zagrożeń wymienionych w pytaniu 8?

- tak(jakie?).....
- nie

10. Czy podejmowane działania przynoszą efekt?

- tak
- nie (dlaczego państwa zdaniem tak się dzieje).....

.....

11. Czy znają Państwo dokumentację szkolną dotyczącą praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych?

12. W jaki sposób zapoznali się Państwo z tą dokumentacją?

- dowiedziała/em się od innych rodziców (jaki).....

13. Która z postaw, Państwa zdaniem, dominuje w szkole?

- koleżeństwo
- obojętność
- agresja

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

Prosimy Państwa o wypełnienie krótkiej ankiety, która pomoże poznać poziom poczucia bezpieczeństwa społeczności szkolnej. Ankieta jest anonimowa

1. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w szkole?

- tak
- nie

2. Prosimy ocenić swoje poczucie bezpieczeństwa, poprzez zaznaczenie na wykresie, w skali od 1 do 5, gdzie 5 – oznacza, że czuje się Pan/Pani bardzo bezpiecznie, a 1 – oznacza poczucie zagrożenia.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

3. Czy zetknął/ęła się Pan/Pani w szkole z przejawami agresji fizycznej lub psychicznej w stosunku do siebie? tak, ze strony uczniów tak, ze strony nauczycieli tak, ze strony personelu szkoły tak, ze strony innych osób (kogo?)

- nie

4. Czy Pana/Pani zdaniem uczniowie przestrzegają norm społecznych obowiązujących w szkole?

- tak
- nie

5. Jakie normy społeczne nie są, Pana/Pani zdaniem, respektowane w naszym gimnazjum? Prosimy wymienić.

.....
.....
.....

6. Jak reaguje Pan/Pani na nie respektowanie norm społecznych przez uczniów?

.....
.....
.....

7. Czy w szkole diagnozuje się zachowanie uczniów?

- tak, diagnozę przeprowadza wychowawca klasy
- tak, diagnozę przeprowadza pedagog szkolny
- tak, diagnozę przeprowadza każdy nauczyciel
- nie

8. Jeżeli w szkole przeprowadza się diagnozę zachowania uczniów, to w jaki sposób wykorzystywane są wyniki tej diagnozy?

.....
.....
.....

9. Czy w szkole podejmowane są działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań? Jeżeli tak, to prosimy wymienić.

- tak

.....
.....
.....

- nie

10. Czy podejmowane przez szkołę działania przynoszą pożądany efekt wychowawczy?

- tak
- nie

11. Co zdaniem Pana/Pani, może zrobić szkoła – nauczyciele, personel i rodzice, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej?

.....
.....
.....

12. Czy uczniowie zostali zapoznani z dokumentami wewnątrzszkolnymi (statut, program wychowawczy, program profilaktyczny)

- tak
- nie

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY